

alla ses på sina ställen. — 2) (fig. i kyrklig stil) Försvar, skydd, beskär. »Gud är oss en väldig borg». — *Syn.* Se *Beskydd.* — 3) (i sjöväsendet) a) Brukas i sammansättningar, för att beteckna en ända, som i nödfall begagnas att styrka en annan ända med, t. ex. Borgbrass, Borgkardel, Borgskot, m. fl. — b) Tåg, som på ett köhaladt fartyt slås om toppen af undra masterna och halas an på hålken, i händelse ginlöparne skulle brista.

BORGA, v. a. 1. 1) Köpa på kredit. Brukas endast om varor, som säljas i minuthandel. *B. varor af någon. Han får b. så mycket han vill hos handelsman N.* — 2) Lemna på kredit (jfr. bem. 1). *Jag har nu b-t för 100 R:dr åt honom.* — *Syn.* | Uborga. — *V. n.* (mindre brukl.) 1) Gå i borgen. *B. för någon.* — *Syn.* Kavera. — 2) (fig.) Ansvara för. *Jag b-r för varans godhet.*

BORGANDE, n. 4. Handlingen, då man borgen.

BORGARADEL, m. 2. sing. Ett slags adel i vissa länder, under medeltiden, bestående af de förnämsta familjerna i en stad, hvilka hade utslutande rätt till deltagande i stadens styrelse.

BORGARAKTIG, a. 2. 1) (om person) Som i tal, skick, väsende, handlings- och tänkesätt liknar en borgare. *Han är så b. Se b. ut.* — 2) (om sak) Liknande något, som i allmänhet plägar utmärka borgare. *B. min. B-t utseende. B-t handlingssätt, skick, sätt att vara, väsende.* — Ordet har i båda bem. en nästan föraktlig mening, och gäller som motsats emot Adlig, Ridderlig, Befälvad, Bildad. — *Syn.* Borgarmessig.

BORGARAKTIGHET, f. 3. Egenskapen att vara borgaraktigt.

BORGARAKTIGT, adv. På borgaraktigt sätt, vis; såsom en borgare.

BORGARBARN, n. 3. Barn af föräldrar, som tillhöra borgarståndet.

BORGARBREF, n. 3. Dokument, hvarigenom en person förklarar vara borgare i en stad.

BORGARDOTTER, f. 2. pl. — *döttrar.* Dotter af föräldrar, som tillhöra borgarståndet.

BORGARE, m. 3. (har i definit form *Borgarne* ell. *Borgarena*) 1) Man, hvilken har laglig rättighet att för egen räkning drifva handel eller idka slöjd i stad eller köping. *Vara, blifva b. i en stad.* — *Syn.* Borgersman. — 2) Medlem af borgarståndet, såsom riksstånd betraktadt. Brukas i denna bem. såsom motstycke till Adelsman, Prest och Bonde. *Två riksdagsmän, en b. och en bonde.* I dagligt tal brukas ofta definitiva formen af ordet, för att beteckna Borgarståndet på en riksdag, t. ex.: *B-rarne hafva haft plenum i dag.*

BORGARED, m. 3. Ed, som någon aflägger, då han blir borgare.

BORGARFLICKA, f. 1. Ung, ogift qvinna, hvars föräldrar tillhöra borgarståndet, och som vistas hemma i föräldrahuset eller hos någon annan borgare.

BORGARFOLK, n. 3. Personer, som tillhöra borgarståndet, både äldre, yngre och af beggedera könet. *Det var bara b. på balen. Vara af b., tillhöra borgarklassen.*

BORGARHUS, n. 3. Familj af borgarståndet. *Han är bekant i flera hyggliga b.*

BORGARHUSTRU, f. 2. pl. — *hustrur.* Hustru till en man, som tillhör borgarståndet.

BORGARHÖGFÄRD, f. 3. sing. Det slags högfärd, som ofta anträffas hos personer af borgarklassen.

BORGARKLASS, m. 3. Den samhällsklass, som utgöres af personer, hörande till borgarståndet.

BORGARKRONA, f. 1. Eklöfskrans, som hos Romarne till belöning gafs åt den, hvilken i strid med fäderneslandets fiender hade räddat en medborgares lif.

BORGARMESSIG, a. 2. Se *Borgaraktigt.*

BORGARNÄRING, f. 2. Se *Borgertlig näring* (under *Borgertlig*).

BORGARRÄTT, m. 3. Rättighet, tillkommande medlemmarna af borgerskapet i en stad.

BORGARSED, m. 3. Sådan sed, som anträffas endast hos borgarfolk. Brukas sällan, mest i plur.

BORGARSKOLA, f. 1. Skola, inrättad endast för barn af föräldrar, tillhörande borgarståndet.

BORGARSON, m. 3. pl. — *söner.* Son af borgarfolk.

BORGARSTÄND, n. 3. 1) Det stånd eller den klass af medborgare i samhället, dit alla de personer höra, hvilka i städer drifva handel eller annat borgerligt yrke, vare sig som husbönder eller arbetare åt andra, jemte deras hustrur, barn och tjenstefolk. Borgarståndet innefattar således uti sig Borgerskapet. — 2) Det tredje i ordningen af de fyra riksstånden, på svenska riksdagar. *Riksdagsman, riksdagsfullmäktig, ledamot af b-et. B-et har afslagit den kongliga propositionen.* — *Syn.* Tredje ståndet, Borgrarne, Städernes fullmäktige. — 3) Borgarfolks samhällsställning. Brukas i denna bem. blott indefinit. *Vara af b.*

BORGARTING, n. 3. (hist.) Så kallades, i Sveriges äldsta tider, urtima sammankomst af lagmännen och de mest ansedda personer i landet, hvarvid nytt konungaval förrättades.

BORGARVAKT, c. 3. 1) Vakhållning, som bestrides af borgerskapet i en stad. — 2) Trupp, som bestrider sådan vakhållning. — 3) (maskulin) Enskilt man, som tillhör sådan trupp. — Ordet brukas numera endast i fråga om utländska förhållanden.

BORGARVIS. På *b.*, adv. se *Borgaraktigt.*

BORGARVÄN, m. 3. pl. — *vänner.* (föga brukl.) Vän af borgare, gynnare af borgarståndet.

BORGEN, m. sing. 1) Ansvar, som någon ikläder sig för en annan, antingen: a) att betala i hans ställe, om han brister i sin betalningsskyldighet; eller b) i händelse han är anklagad för brott eller befinner sig i fångenskap: att inställa sig själf i fångelse eller erlägga viss utsatt plikt, om han rymmer eller uteblifver ifrån inställelse vid domstolen. *Antaglig, god, vederhäftig b.* (dessa uttryck tillhöra äfven bem. 2). *B. för kostnad och skada. Proprie b., se Proprie. Fordra, begära, erbjuda b. Antaga, godkänna en b. Teckna, skrifa b. på en skuldsedel. Gå i b. för någon,* ikläda sig förenämde ansvar för någon. *Emot b.,* emot vilkor, att borgen ställes. (Ordspr.) *Den, som går i b., går i sorgen.* att gå i borgen för någon kan lätt medföra förlust. — *Syn.* Kaution. — 2) Person, som ikläder sig förenämde ansvar för en annan. *Hvem har han fått till b.? Herr N. Ställa, sätta b. för sig,* anskaffa person, som ansvarar för skuldens betalning, för inställelse inför domstol, o. s. v. — *Syn.* Löttesman, Borgesman, Kautionist. — 3) På *b.*, adverbialt uttryck, som betyder: på Kredit. *Taga, lemna varor på b.*

BORGENSFÖRBINDELSE, f. 3. Skriftlig förbindelse, hvarigenom någon ikläder sig ansvar för en annan, såsom borgen (bem. 2). *Skrifva, teckna b. å en skuldsedel.*